EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2013 10 10
COM(2013) 709 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl savitarpio pagalbos Rumunijai skyrimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. Įžanga

Nuo 2009 m. pavasario iki 2011 m. pavasario įgyvendinus Rumunijai skirtą bendrą ES ir TVF vidutinės trukmės finansinės pagalbos programą, pagal kurią išmokėta 5 mlrd. EUR Europos lėšų suma ir 12,9 mlrd. EUR TVF lėšų suma, 2011 m. gegužės 12 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė sprendimą dėl paskesnės prevencinės programos, pagal kurią Rumunijai skirta 1,4 mlrd. EUR dydžio ES vidutinės trukmės finansinė pagalba[1]. Pagal antrąją programą, kuri taip pat buvo bendra ES ir TVF programa, nei ES, nei TVF neišmokėjo jokių prevencinio pobūdžio sumų.

Atsižvelgdamos į išliekančią riziką savo šalies mokėjimų balansui, 2013 m. liepos 4 d. Rumunijos valdžios institucijos paprašė parengti trečią ES vidutinės trukmės finansinės pagalbos programą vėl kartu su TVF rezerviniu susitarimu. Planuojama skirti prevencinio pobūdžio ES ir TVF pagalbą, nenumatant faktinių išmokų. Liepos 9 d. Ekonomikos ir finansų komitetas (EFK) palankiai įvertino šį prašymą ir įpareigojo Komisiją derėtis dėl naujos bendros ES ir TVF prevencinės programos.

2013 m. liepos 17–31 d. Komisijos tarnybos ir TVF pareigūnai dalyvavo bendrose derybose Bukarešte. Pasiektas pareigūnų lygmens susitarimas dėl naujos programos sąlygų ir turinio. Pagal naują programą bus tęsiama parama vyriausybės ekonominei programai, be kita ko, siekiant konsoliduoti makroekonominį, fiskalinį ir finansinį stabilumą, didinti ekonomikos atsparumą ir augimo potencialą, tobulinti administracinius gebėjimus, reformuoti mokesčių administravimą ir gerinti viešųjų finansų valdymą ir kontrolę. Naujoji programa truktų 24 mėnesius; ją sudarytų iki 2 mlrd. EUR dydžio Europos Sąjungos prevencinė pagalba ir iki 1,75 mlrd. SST (apie 2 mlrd. EUR) vertės TVF parama pagal rezervinį susitarimą. Be to, Pasaulio bankas toliau teiks anksčiau paskirtą 891 mln. EUR paramą, iš kurios dar liko išmokėti 514 mln. EUR.

2. Makroekonominės tendencijos ir perspektyva

Nuo 2011 m. Rumunijoje stebimas teigiamas ekonomikos augimas. Iš naujausių pokyčių galima spręsti, kad ekonomikos augimas 2013 m. sieks apie 2 %, t. y. šiek tiek daugiau nei Komisijos pavasario prognozėje numatytas 1,6 % augimas. Pagrindiniai augimą skatinantys veiksniai – puikūs eksporto rodikliai (daugiausia susiję su automobilių pramonės ir paslaugų sritimi) ir geras derlius. Tačiau šios teigiamos tendencijos slepia menką vidaus paklausą – per pirmąjį 2013 m. pusmetį vartojimo lygis nekito, o investicijų mažėjo.

Žvelgiant į ateitį, viliamasi, kad ekonomikos augimas laipsniškai spartės, nes bus juntamas struktūrinių reformų poveikis, ES lėšų įsisavinimas gerės, o atsižvelgiant į Europos ekonomikos atsigavimą eksporto rodikliai išliks puikūs. Darant prielaidą, kad derlius bus vidutinis, prognozuojamas ekonomikos augimas 2014 m. šiek tiek viršys 2 %. Ekonomikos augimą labiausiai skatins vidaus paklausa, kuriai teigiamą įtaką darys investicijos ir privatus vartojimas, tačiau grynojo eksporto poveikis ekonomikos augimui, prognozuojama, bus šiek tiek nepalankus, nes dėl stiprėjančios vidaus paklausos 2014 m. tikimasi importo augimo.

2009–2011 m. infliacija, matuojama SVKI, Rumunijoje išliko didelė (apie 6 %), bet 2012 m. sumažėjo iki vidutiniškai 3,4 %. Tačiau 2012 m. pabaigoje ir pirmąjį 2013 m. pusmetį vėl ėmė stipriau kilti kainos. Tikimasi, kad dėl smarkaus maisto produktų kainų sumažėjimo ir atvirkštinio bazės efekto poveikio per antrąjį 2013 m. pusmetį infliacija atslūgs ir iki 2013 m.

[1] Pirmoji programa nustatyta Tarybos sprendimu 2009/459/EB, antroji – Tarybos sprendimu 2011/288/ES.

pabaigos nesieks 3,5 %, taigi neviršys centrinio banko nustatyto intervalo (2,5 % ± 1 procentinio punkto). Infliacija, manoma, toliau mažės ir 2014 m.

3. Valstybės finansai

Pastaraisiais metais Rumunija sėkmingai konsolidavo savo valstybės finansus, sumažindama biudžeto deficitą nuo 9 % BVP 2009 m. iki mažiau nei 3 % BVP 2012 m. Atsižvelgdama į šį pasiekimą, 2013 m. birželio 21 d. Taryba nutraukė Rumunijai taikytą perviršinio deficito procedūrą. Naująja programa būtų remiamas tolesnis vyriausybės vykdomas fiskalinis konsolidavimas, kuriuo siekiama Rumunijos vidutinės trukmės laikotarpio tikslo, t. y. 1 % BVP pagal ciklą pakoreguoto biudžeto deficito iki 2015 m. Valdžios institucijos toliau deda pastangas siekdamos ankstesnėje programoje nustatyto 2,4 % deficito pagal ESS tikslo 2013 m. 2014 m. planuojama tęsti konsolidavimą pagal Stabilumo ir augimo pakto (SAP) reikalavimus. Iš dabartinių požymių matyti, kad Rumunija pasiektų 2 % deficito pagal ESS tikslą pagal 2013 m. atnaujintą savo konvergencijos programą.

Per bendras derybas liepos mėn. susitarta dėl metų vidurio taisomojo biudžeto, numatant keletą įplaukų ir išlaidų pertvarkymų ir paliekant bendrą 2013 m. deficito tikslą, t. y. 2,3 % grynaisiais ir 2,4 % pagal ESS. Peržiūrėtas biudžetas labiau tinka mažesnėms įplaukoms ir mažesnėms vidaus kapitalo investicijoms, jame sumažinti rezervai, skirti su ES fondais susijusiam koregavimui, ir perkėlimai į kitus viešojo administravimo skyrius. Kas dėl 2014 m. biudžeto, valdžios institucijos ieško būdų įplaukoms didinti, daugiausia dėmesio skirdamos mokesčių bazės plėtimui. Kalbant apie išlaidas, vienas iš esminių sunkumų – pagal pirmąją programą suderinto vienodo darbo užmokesčio įstatymo laipsniškas taikymas.

Įvykdžius pagrindinę reikiamo fiskalinio konsolidavimo dalį, naujosios programos dėmesio centre atsidurs fiskalinio valdymo gerinimas. Geresniu fiskaliniu valdymu bus siekiama atnaujinti fiskalinę sistemą, ją suderinant su fiskalinio susitarimo reikalavimais, kartu atliekant keletą kitų fiskalinės strategijos turinio ir biudžeto sudarymo proceso skaidrumo patobulinimų. Tam reikės patobulinti metinį ir vidutinės trukmės kapitalo biudžeto sudarymo procesą, užbaigti įgyvendinti biudžetinių įsipareigojimų kontrolės sistemą (kad būtų užkirstas kelias naujų uždelstų skolų susidarymui) ir gerinti mokesčių administravimą, orientuojant jį į veiksmingesnį mokesčių surinkimą.

4. Finansų rinkos ir bankų sektoriaus pokyčiai

Gerėjant nuotaikoms pasaulio rinkose ir artėjant 2012 m. pabaigai nusistovėjus vidaus politinei situacijai, nuo 2012 m. vasaros finansų rinkos sąlygos pastebimai pagerėjo. Ši tendencija apskritai atitiko tendencijas kitose regiono valstybėse ir išliko palyginti teigiama pirmąjį 2013 m. pusmetį. Penkerių metų valstybės garantuotos skolos kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių vertės skirtumai Rumunijoje sumažėjo nuo beveik 500 bazinių punktų 2012 m. gegužės mėn. iki mažiau nei 200 bazinių punktų 2013 m. sausio mėn. pradžioje, o nuo 2013 m. birželio mėn. pabaigos laikėsi šiek tiek aukščiau 200 bazinių punktų ribos. Po didelių nuostolių 2012 m. gegužės mėn. akcijų rinkos indekso BET vertė iki 2012 m. pabaigos grįžo iki ankstesnio lygio; nuo tada ji buvo nestabili, tačiau iki 2013 m. rugsėjo mėn. pradžios paaugo apie 10 %.

Nepaisant blogo turto gausėjimo (2013 m. birželio mėn. neveiksnių paskolų ir viso paskolų portfelio santykis pasiekė 20,3 %), bankų sektoriaus kapitalizacijos lygis ir toliau rizikos nekelia (kapitalo pakankamumo rodiklis birželio mėn. buvo 14,7 %). Su neveiksnių paskolų gausėjimu susijusią riziką sušvelnino riziką ribojanti politika, pagal kurią sudaromi atidėjiniai paskolų nuostoliams padengti, nors atidėjiniai ir toliau daro neigiamą poveikį pelningumui (po trejų nuostolingų metų nuosavybės vertybinių popierių grąža per pirmąjį 2013 m. pusmetį pasiekė 6 %). Centrinis bankas toliau atidžiai prižiūri bankus, kurių patronuojantys bankai

įsisteigę periferinėse euro zonos valstybėse, išlaikiusiose pakankamą kapitalo rezervą. Kipro krizės šalutinis poveikis buvo sušvelnintas susitarimu perkelti Kipro banko filiale Rumunijoje laikomų vietinių indėlių bazę į „Laiki Group“ patronuojamąjį „Marfin“ banką, užsienio bankų finansinio įsiskolinimo mažinimu ir patronuojančiųjų bankų finansavimo mažinimu (-14,6 % nuo 2012 m. gruodžio mėn.); nors šie procesai atitinka regiono tendencijas ir apskritai vykdomi tvarkingai, jiems ir toliau būtina atidi priežiūra.

5. Mokėjimų balansas ir išorės finansavimo poreikiai

Jei nesusiklostys nepalankių išorinių aplinkybių, per numatytą programos laikotarpį (24 mėnesius) Rumunija, manoma, turės neribojamas galimybes naudotis valstybės skolos rinkomis. Kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių vertės skirtumai dabar patys mažiausi nuo 2010 m. Manoma, kad einamosios sąskaitos deficitas mažės nuo maždaug 4 % BVP 2012 m. iki maždaug 2 % BVP 2013 m.; šį poslinkį iš esmės lems mažėjantis prekybos balanso deficitas.

Pagal pagrindinį scenarijų per ateinančius dvejus metus neturėtų susidaryti jokio valstybės arba išorės finansavimo trūkumo. Tačiau Rumunija išlieka jautri valiutos kursų svyravimui ir tarptautinio kapitalo judėjimo nestabilumui. Nepalankaus scenarijaus atveju einamosios sąskaitos finansavimas galėtų tapti sudėtingas, o galimybės naudotis valstybės skolos rinka – ribotos. Pastaruoju atveju pirmąja gynybos linija būtų iždo grynųjų pinigų rezervas (atitinkantis maždaug 6 mėnesių finansavimo poreikius) ir – mažesniu mastu – Rumunijos nacionalinio banko (RNB) tarptautiniai rezervai. Jei Rumunijai kiltų ilgai trunkančių didelių finansavimo sunkumų, galima būtų pradėti naudotis prevencine programa ir jai skirtomis lėšomis (2 mlrd. EUR ES lėšų, išmokamų dviem 1 mlrd. EUR dalimis, ir iki 2 mlrd. EUR suma pagal TVF rezervinį susitarimą), kuriomis būtų įmanoma padengti valstybės finansinius ir biudžeto įsipareigojimus. Be to, naujoji programa finansų rinkoms suteiktų garantiją, kad Rumunija yra įsipareigojusi vykdyti plataus užmojo ekonomikos reformų darbotvarkę.

6. ES parama pagal mokėjimų balanso priemonę – tarptautinės pagalbos dalis

Atsižvelgdama į tolesnį pažeidžiamumą ir riziką patirti mokėjimų balanso sunkumų ir su sąlyga, kad Rumunijos valdžios institucijos ir toliau bus įsipareigojusios įgyvendinti fiskalinio, finansinio ir struktūrinio koregavimo programą, 2013 m. spalio 3 d. pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu, Komisija rekomenduoja Tarybai priimti sprendimą toliau Rumunijai teikti savitarpio pagalbą, numatytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 143 straipsnyje. Rumunijos vyriausybė įgyvendina savo ekonominę programą, siekdama pašalinti šalies pažeidžiamumą ir sušvelninti likusius pavojus savo mokėjimų balanso tvarumui, ir vysto reikiamus gebėjimus ekonominei politikai parengti ir įgyvendinti be tarptautinės paramos.

Be to, Komisija, pasikonsultavusi su EFK, siūlo Tarybai priimti sprendimą skirti Rumunijai iki 2 mlrd. EUR ES vidutinės trukmės prevencinę finansinę pagalbą Rumunijos mokėjimų balanso tvarumui paremti. Galimybė prašyti pasinaudoti prevencine Sąjungos finansine pagalba ir išmokomis suteikiama iki 2015 m. rugsėjo 30 d.

7. Pagrindinės naujosios programos dalys

Pagal naują prevencinę finansinės pagalbos programą remiama vyriausybės ekonominė programa, be kita ko, siekiant konsoliduoti makroekonominį, fiskalinį ir finansinį stabilumą, didinti ekonomikos atsparumą ir augimo potencialą, tobulinti administracinius gebėjimus, reformuoti mokesčių administravimą ir gerinti viešųjų finansų valdymą ir kontrolę. Konkrečios ekonominės politikos sąlygos bus nustatytos susitarimo memorandume (SM), kurį Komisija sudarys su Rumunijos valdžios institucijomis. Jame bus išsaugoti ankstesnių dviejų programų laimėjimai ir pakartotos dar neįvykdytos antrosios programos sąlygos.

A. Fiskalinis konsolidavimas

Ištaisiusi perviršinio deficito padėtį, Rumunija, tikimasi, imsis mažinti savo pagal ciklą pakoreguoto biudžeto deficitą pagal SAP reikalavimus, kol pasieks savo vidutinės trukmės laikotarpio tikslą – 1 % BVP struktūrinį valdžios sektoriaus deficitą iki 2015 m. ir vėliau neleis jam didėti. Be to, programa bus toliau siekiama užkirsti kelią vyriausybės įsiskolinimo susidarymui tiek centrinės valdžios, tiek savivaldybių lygmeniu. Valdžios sektoriaus darbo užmokesčio išlaidos turės išlikti tvarios; tam reikės riboti darbo užmokesčio augimą ir valdžios sektoriaus darbuotojų skaičių.

B. Fiskalinis valdymas ir struktūrinė fiskalinė reforma

Siekiant įtvirtinti fiskalinio konsolidavimo poveikį, programoje bus nustatytas tolesnis fiskalinio valdymo sistemos stiprinimas. Tam labai svarbu įgyvendinti fiskalinį susitarimą, o patobulinus daugiametį biudžeto planavimą bus užtikrinta tvaresnė fiskalinė politika.

Vyriausybei bus labai naudinga TVF ir Pasaulio banko teikiama plataus masto techninė pagalba viešųjų finansų valdymo ir kontrolės srityje. Keliais etapais įgyvendinta biudžetinių įsipareigojimų kontrolės sistema padės užtikrinti įsiskolinimų mažinimą ir kontrolę. Sveikatos priežiūros sektoriuje biudžeto kontrolės mechanizmai bus stiprinami, tobulinant ataskaitų teikimo ir stebėjimo sistemas, ypač ligoninių ir farmacinių išlaidų atžvilgiu, kad būtų išvengta pakartotinio įsiskolinimo. Siekiant didinti šalies ekonomikos augimo potencialą bus sustiprintas valstybės investicijų prioritizavimas.

C. Valstybės skolos valdymas

Valdžios institucijos imsis reikiamų priemonių valstybės skolos valdymui gerinti, kad būtų sumažintos finansavimo sąnaudos ir rizika bei pailgintas valstybės skolos vidutinis terminas.

D. Finansų sektoriaus reguliavimas ir priežiūra

Finansų sektoriuje valdžios institucijos toliau tobulins bankų ar investicinių įmonių pertvarkymo sistemą ir teisės aktus, susijusius su indėlių garantijų fondu, iš dalies keisdamos GO 39/1996 ir GEO 99/2006 aktus. Siekdamas paspartinti balanso tvarkymo procesą, Rumunijos nacionalinis bankas (RNB) su Rumunijos bankų asociacija išaiškino paskolų nurašymui taikytinas nuostatas ir atliks išsamią bankų sektoriaus turto kokybės analizę. Valdžios institucijos pakeis su padengtomis obligacijomis susijusius teisės aktus, kad sudarytų sąlygas toliau plėtotis kapitalo rinkai ir diversifikuotų bankų teikiamo finansavimo šaltinius. Išlaikant kreditavimo drausmę ir vengiant neatsakingo skolininkų elgesio rizikos, gerokai prisidedama prie finansų stabilumo didinimo. Todėl vyriausybė ir ateityje susilaikys nuo teisėkūros iniciatyvų (kaip antai fizinių asmenų nemokumo įstatymo) ir nepritars skolų išieškojimo įstatymo nuostatoms, kurios pakenktų kreditavimo drausmei. Valdžios institucijos, atsižvelgdamos ir į RNB atliktą poveikio vertinimą, dideliu mastu konsultuosis su visomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis dėl naujų civilinio proceso kodekso taikymo įstatymo nuostatų, susijusių su sąlygas piktnaudžiauti sudarančiomis išlygomis, užtikrins teismo bylų, apimančių minėtas išlygas, svarstymą aukštesnės instancijos teismuose arba specifiniame specializuotame teisme ir imsis visų kitų reikiamų priemonių nuosekliam šių nuostatų taikymui užtikrinti. Siekdamos sustiprinti nebankinių finansų rinkos priežiūrą ir skatinti vartotojų apsaugą, valdžios institucijos užtikrins, kad būtų iš dalies pakeisti teisės aktai, susiję su integruota nebankinių finansų reguliavimo institucija (Finansų priežiūros institucija, FSA), juos suderinant su tarptautine gerąja praktika.

E. Struktūrinės reformos

Struktūrinėmis reformomis siekiama tobulinti rinkos veikimą, didinti atsparumą išorės sukrėtimams ir stiprinti Rumunijos ilgalaikio ekonomikos augimo potencialą. Šios programos struktūrinių reformų darbotvarkė sudaro dalį platesnio masto darbotvarkės, nustatytos Rumunijos nacionalinėje reformų programoje ir aptartos per Europos semestrą parengtose konkrečiai Rumunijai skirtose rekomendacijose.

Valstybės įmonių (VĮ) restruktūrizavimas, įskaitant privatizavimą, bus paspartintas, siekiant sumažinti valdžios sektoriaus biudžetui dėl susikaupusių skolų ir veiklos nuostolių kylančią riziką, kartu didinant daugelio šių įmonių veiklos finansinį pajėgumą. Valdžios institucijos imsis priemonių valstybės įmonių, įskaitant ir finansų sektoriaus, valdymui gerinti.

Energetikos sektoriuje bus įgyvendinamos pagal dvi ankstesnes programas suderintos, bet neįgyvendintos priemonės, įskaitant dujų ir elektros energijos rinkų liberalizavimo veiklos planų įgyvendinimą.

Kitas svarbus programos struktūrinių reformų darbotvarkės ramstis – mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) verslo aplinkos gerinimas ir jų galimybių gauti finansavimą didinimas. Programa siekiama mažinti MVĮ tenkančią administracinę naštą, sudaryti joms daugiau galimybių naudotis bankų ir akciniu kapitalu, mažinti teisinį neapibrėžtumą tobulinant žemės ir turto registravimą ir remti MVĮ pastangas vystyti veiklą užsienyje. Be to, programa remiama intelektinių nuosavybės teisių sistemos reforma, visų pirma patentų srityje, taip siekiant pritraukti tiesiogines užsienio investicijas į mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą.

Darbo rinkų srityje programa remiamas 2010 m. pensijų reformos užbaigimas, suvienodinant vyrų ir moterų pensinį amžių.

Be pirmiau aprašytų plataus masto priemonių viešojo administravimo veiksmingumui didinti programos įgyvendinimui svarbiose srityse, Rumunijos valdžios institucijos bus paragintos kas šešis mėnesius pateikti šioje srityje padarytos pažangos ataskaitą Ekonomikos ir finansų komitetui (EFK) ir (arba) Ekonominės politikos komitetui (EPK).

F. Pinigų politika

Pinigų politika ir toliau bus orientuota į kainų stabilumą ir siekį išlaikyti infliaciją Rumunijos nacionalinio banko nustatytose tikslinėse ribose (2,5 % ±1 procentinis punktas).

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl savitarpio pagalbos Rumunijai skyrimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 143 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją, pateiktą pasikonsultavus su Ekonomikos ir finansų komitetu,

kadangi:

(1) Rumunija nuo 2009 m. įgyvendino esminę reformų programą. Pagal dvi mokėjimų balanso programas Rumunija iš esmės pakoregavo savo išorės makroekonominį disbalansą ir 2013 m. birželio 21 d. Taryba nutraukė perviršinio deficito procedūrą. Fiskalinį konsolidavimą reikėtų toliau vykdyti, atsižvelgiant į Stabilumo ir augimo pakto reikalavimus, kad vidutinės trukmės laikotarpio tikslas būtų pasiektas 2015 m. Vyriausybei vėl atsirado galimybių gauti finansavimą rinkoje, o valiutos kursas nuo 2009 m. vidurio iš esmės buvo stabilus;

(2) makroekonominis ir finansinis stabilumas turėtų būti sustiprintas vykdant riziką ribojančią politiką. Reikėtų toliau vykdyti pagal ankstesnes programas pradėtas struktūrines reformas ir prireikus jas sustiprinti, siekiant sumažinti pažeidžiamumą, sustiprinti būsimo ekonomikos augimo ir atsigavimo pagrindą;

(3) Taryba reguliariai peržiūrės Rumunijos įgyvendinamą ekonominę politiką: visų pirma kasmet peržiūrės atnaujintą Rumunijos konvergencijos programą ir apžvelgs nacionalinės reformų programos įgyvendinimą, taip pat konvergencijos ataskaitoje reguliariai apžvelgs Rumunijos padarytą pažangą;

(4) nors remiantis ekonominės programos pagrindiniu scenarijumi visi bendri finansavimo poreikiai iki 2015 m. pabaigos yra visiškai užtikrinti, o vyriausybė ir toliau turi galimybių gauti finansavimą rinkoje, su pagrindiniu scenarijumi susijusi rizika pagrindžia Rumunijos prašymą suteikti prevencinio pobūdžio finansinę pagalbą, kuria būtų pratęsta Tarybos sprendimais 2009/458/EB[2] ir 2011/289/ES[3] skirta pagalba;

(5) Rumunijos valdžios institucijos iš Sąjungos ir kitų tarptautinių finansų įstaigų paprašė finansinės pagalbos mokėjimų balanso tvarumui paremti ir tarptautinių valiutos atsargų riziką ribojančiam lygiui užtikrinti, jei susiklostytų nepalankios ekonominės aplinkybės;

(6) nepaisant Rumunijos einamosios sąskaitos padėties pagerėjimo, šalis išlieka jautri valiutos kursų svyravimui ir tarptautinio kapitalo judėjimo nestabilumui. Nepalankaus scenarijaus atveju, kai dabartinis didelis likvidumas gali sumažėti, gali susidaryti tokia padėtis, kai padidėtų Rumunijos finansavimo sąnaudos ir galbūt tai atsitiktų netikėtai. Be to, dėl nepalankių įvykių euro zonoje bankų sektoriui galėtų iškilti naujų sunkumų. Tolesnis pažeidžiamumas pateisina Sąjungos savitarpio pagalbos skyrimą,

[2] OL L 150, 2009 6 13, p. 6.
[3] OL L 132, 2011 5 12, p. 28.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

Vienintelis straipsnis

Sąjunga Rumunijai suteikia savitarpio pagalbą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

POVEIKIO BIUDŽETUI PAŽYMA

(plg. su vidaus taisyklių 16 straipsniu)

POLITIKOS SRITIS: 01 ANTRAŠTINĖ DALIS. EKONOMIKOS IR FINANSŲ REIKALAI

VEIKLA: FINANSINĖS OPERACIJOS IR PRIEMONĖS

1. PASIŪLYMO PAVADINIMAS, ATITINKAMA BIUDŽETO EILUTĖ IR ANTRAŠTINĖ DALIS

Tarybos sprendimo dėl ES vidutinės trukmės prevencinės finansinės pagalbos Rumunijai skyrimo pasiūlymas kartu su Tarybos sprendimo dėl savitarpio pagalbos Rumunijai skyrimo rekomendacija.

01 04 01 01 Europos Sąjungos garantija ES paskoloms, skirtoms mokėjimų balansui sureguliuoti.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 143 straipsnis, Tarybos reglamentas Nr. 332/2002.

3. BENDRIEJI FINANSINIŲ METŲ DUOMENYS (EURAIS)

Šiame punkte nustatoma Europos Sąjungos teikiamos garantijos struktūra. Ji leis Komisijai aptarnauti skolą (grąžinti pagrindinę skolos dalį, sumokėti palūkanas ir padengti kitas išlaidas) tuo atveju, jei skolininkas (Rumunija) nevykdytų įsipareigojimų.

Biudžeto įrašas („p. m.“), kuriame nurodyta biudžeto garantija, bus panaudotas tik tuomet, jei bus faktiškai pareikalauta šios garantijos. Tikimasi, kad biudžeto garantijos nebus pareikalauta.

3a – Einamieji metai

Netaikoma

		ĮA
Pradinė asignavimo suma finansiniams metams (biudžetas)		
Perkeltos sumos		
Papildomas asignavimas		
Bendra asignavimo suma		
Kitoje darbo programoje jau numatyti asignavimai		
Turimas likutis		

Suma siūlomai veiklai		

3b – Perkėlimas į kitą laikotarpį

Netaikoma

		ĮA
Perkėlimas į kitą laikotarpį		
Kitoje darbo programoje jau numatyti asignavimai		
Turimas likutis		
Suma siūlomai veiklai		

3c – Kiti finansiniai metai

Netaikoma

		ĮA
Pradinė asignavimo suma finansiniams metams (biudžetas)		p. m.
Perkeltos sumos		
Papildomas asignavimas		
Bendra asignavimo suma		
Kitoje darbo programoje jau numatyti asignavimai		
Turimas likutis		
Suma siūlomai veiklai		p. m.

4. VEIKLOS APRAŠAS

Siūlomą ES vidutinės trukmės prevencinę finansinę pagalbą Rumunijai, jei ja būtų naudojamasi, sudaro iki 2 mlrd. EUR ES paskola (kuri bus finansuojama ES pasiskolinus tarptautinėse kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų). Ji bus suteikta kaip tarptautinio finansavimo paketo, kuriam priklauso ir 1,75 mlrd. SST (apie 2 mlrd. EUR) TVF paskola pagal rezervinį susitarimą, dalis. Pasaulio bankas pagal vystymosi politiką suteikė 1 mlrd. EUR paskolą su galimybe atidėti pasinaudojimą ja. Be to, Pasaulio bankas toliau teiks anksčiau paskirtą 891 mln. EUR paramą, iš kurios dar liko išmokėti 514 mln. EUR. ES vidutinės trukmės prevencine finansine pagalba Rumunijai siekiama šalinti tebegresiančią riziką Rumunijos mokėjimų balanso tvarumui; nors einamosios sąskaitos deficitas akivaizdžiai sumažėjo, jos finansavimui kyla rizika dėl nestabilaus kapitalo judėjimo. Be to, prevencine pagalba toliau remiama vyriausybės ekonominė programa, kuria, be kitų dalykų, siekiama konsoliduoti makroekonominį, fiskalinį ir finansinį stabilumą, tobulinti

administracinius gebėjimus, reformuoti mokesčių administravimą, gerinti viešųjų finansų valdymą ir kontrolę, didinti Rumunijos ekonomikos atsparumą ir augimo potencialą. Galiausiai konsultuojantis su Ekonomikos ir finansų komitetu Komisijos administruojama pagalba yra būdas skatinti Rumuniją savo ekonominę politiką derinti su Rumunijos įsipareigojimais Europos Sąjungoje bei Tarybos rekomendacijomis, ypač kiek tai susiję su nacionalinės reformų programos ir konvergencijos programos įgyvendinimu.

ES lėšoms, gautoms kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų, siekiant suteikti paskolą Rumunijai, jei Rumunija jos paprašytų ir jei Komisija, pasikonsultavusi su EFK, jos prašymą įvertintų teigiamai, suteikiama ES garantija. Paskola gaunama kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų. Pagrindinė paskolų, kurios galėtų būti suteiktos Rumunijai, suma yra iki 2 mlrd. EUR.

Europos Sąjungos teikiamos garantijos struktūra suteiks galimybę Komisijai aptarnauti skolą, jei Rumunija nevykdytų savo įsipareigojimų.

Įsipareigojimams vykdyti Komisija gali naudoti savo grynųjų pinigų išteklius, kad laikinai aptarnautų skolą. Tokiu atveju bus taikomas 2000 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinančio Sprendimą 2007/436/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 130, 2000 5 31, p. 1), 12 straipsnis.

5. PATVIRTINTAS SKAIČIAVIMO METODAS

Netaikoma.

6. MOKĖJIMO GRAFIKAS (EURAIS)

Netaikoma.

Išlaidų kategorija	**Asignavimai**		**Mokėjimai**				
			n metai	n+1 metai	n+2 metai	n+3 metai	Vėlesni finansiniai metai
	n metai						
	n+1 metai						
	n metai						
	n+1 metai						
	Iš viso						